

Zadeva: Študentje_ke smo. Se nas še spomnite? - Poziv k takojšnjemu reševanju študentskih problematik

Spoštovani_e odločevalci_ke!

Nagovarjamo Vas v imenu študentov_k, ki si želimo in pričakujemo, da ne ostanemo več pozabljeni skupina prebivalcev_k, ampak se nas upošteva pri sprejemanju nadaljnjih ukrepov.

Epidemija in tako dolgotrajna socialna izolacija študentov_k je med nami povzročila nastanek velikih stisk. Obdobje, ki naj bi bilo eno izmed najlepših v našem življenju, se vrti okoli ekranov, apatičnosti in nenehnega spraševanja: "Kdaj bomo kot ogrožena skupina prepoznani tudi mi, kdaj bo bolje?" Že eno leto študiramo od doma, edini stik z našimi sošolci_kami, profesorji_icami in navsezadnje tudi stroko, znotraj katere se izobražujemo, pa nam omogočajo ekrani, katerih luč osvetljuje naše obraze še dolgo po tem, ko se predavanja zaključijo. Stiske so vse večje, razlike med študenti_kami pa so se samo še poglobile, saj se pogoji za kvalitetno učenje od doma razlikujejo od študenta_ke do študenta_ke. Že eno leto je naš vsakdan enak, monoton, preživet s strmenjem v računalniški ekran. Trudimo se ohranjati pozornost, vendar smo po letu dni dela na daljavo utrujeni_e, izmučeni_e in popolnoma nemotivirani_e. Smo kolektivno izgoreli_e, zato je skrajni čas, da se naš molk prekine in opozorimo nase.

Izsledki raziskave, ki jo je pred kratkim, v sodelovanju z drugimi institucijami, izvedel NIJZ, so namreč opozorili na to, da smo na podlagi tako dolgotrajne prezrtosti ravno študentje_ke postali_e ogrožena skupina. Izsledki raziskave poročajo, da 89,46 % študentov_k doživlja motnje razpoloženja (npr. anksioznost, depresijo, panične napade in podobno), 88,22 % pa ima negativen odnos do sebe. Kronično utrujenost doživlja 84,50 % študentov_k, najbolj zaskrbljujoč podatek pa je, da je kar četrtina (23,97 %) študentov_k samomorilnih.

Prav tako smo bili študentje_ke popolnoma spregledani_e pri sprejemanju ukrepov, hkrati pa se je v celoti zanemarljiva kompleksnost naših težav. Da ilustriramo. Študentje_ke smo dobili_e izplačanih dvakrat po 150€. Hvala, ampak to žal ni dovolj. Ta denar ne zadošča finančni varnosti, ki so jo izgubili_e mnogi_e študentje_ke, po tem ko niso mogli_e več opravljati študentskega dela, ki je marsikateremu_i predstavljal edini vir preživetja, možnost izobraževanja, pa tudi možnost osamosvajanja od svoje primarne družine. Ta denar ni odškodnina za izgubo možnosti navezovanja socialnih stikov znotraj akademskega okolja. Ta denar ne odpravi duševnih motenj, ki so se pojavile kot posledica epidemije in ukrepov. Ta denar nam ne bo pomagal pri kasnejšem opravljanju našega poklica. Ta denar nam ne vrne izgubljenega časa.

Zakaj se možnost samotestiranja ponuja le osnovnošolcem_kam in srednješolcem_kam? Mar si po več kot enem letu sedenja pred zasloni ne zaslužimo, da bi vsaj poskusili najti rešitev, kako nam, študentom_kam, olajšati situacijo? Študentje_ke smo odrasli_e posamezniki_ce, ki smo odgovorni_e, do sebe in drugih. Sposobni_e smo spoštovati ukrepe (ohranjati varnostno razdaljo in nositi masko, razkuževati roke, ipd.) – enako, kot to zmorejo v osnovnih in srednjih šolah. Čemu torej takšne razlike v izvedbi pedagoškega procesa med nami in njimi? Dolgo smo skušali_e razumeti, bili_e strpni_e in upali_e, da bomo kmalu upoštevani_e tudi mi_e. Pa nismo bili_e. Zato vas s tem pismom prosimo, da nas slišite.

Razumemo težo in posledice situacije, ki nas je doletela. Verjetno smo tudi zato študentje_ke dolgo ostali_e neslišani_e – žrtvovali_e smo sebe in svoje želje, da smo prispevali_e h kolektivnemu dobremu. A vzrok za posledice, ki jih čutimo, ni več le virus. Ob spremljanju ukrepov smo vedno znova razočarani_e. Odprtje trgovin, ki ne prodajajo živil, pred vrnitvami na fakultete (v kakršnikoli obliki)? Fitnessi brez mask pred vrnitvijo na fakultete študentov_k, ki bi upoštevali_e varnostno razdaljo in nosili_e maske? Sprašujemo se, kje ležijo vaše prioritete. Odgovore po več kot enem letu že imamo. Menimo, da bi morala prioriteta biti prenos kvalitetnega znanja in duševno blagostanje študentov_k, ki smo konec koncev prihodnost naše države.

Razumemo, da smo trenutno v obdobju epidemije, ki terja svoj davek na različnih področjih družbe. S svojim dopisom nikakor ne želimo povzročati dodatnega pritiska na bolnišnice in poslabšanja epidemiološke slike, temveč zgolj to, da odločevalci_ke pri določanju ukrepov ne pozabite na nas. Želimo si **varne vrnitve na fakultete** in v študentska središča.

Naši predlogi so:

- da študente_ke vključite v odločanje o ukrepih, ki neposredno vplivajo na nas (npr. anketa o želji po vrnitvi na fakulteto / študentske domove), saj boste tako dobili bolj realen vpogled v naše potrebe;
- da raziščete alternativne načine izvajanja izobraževanja (npr. hibridno izobraževanje, pri čemer se omogoči vsa tehnična podpora predavateljem_icam za izvedbo kakovostnega izobraževanja). Sprašujemo se, kako ste prišli do tega, da je lahko v predavalnici le 10 študentov_k. V predavalnicah, ki so večje, bi lahko bilo mnogo več študentov_k, ki bi bili_e zmožni_e upoštevati vse ukrepe NIJZ. Spomnimo, da tudi v osnovnih in srednjih šolah niste sprejeli_e takih ukrepov;
- da razmislite o možnosti samotestiranja ali hitrega testiranja študentov_k ter upoštevate priporočila strokovnjakov_inj o enih izmed najbolj učinkovitih ukrepov – razkuževanje, prezračevanje, nošenje mask. Le-te bi fakulteta in študenti_ke bili_e zmožni_e upoštevati. Preverite zanimanje za samotestiranje med študenti_kami in se odločajte na podlagi prejetih informacij;
- da študentom_kam, ki so izgubili_e temeljni vir dohodka, nudite finančna nadomestila. Ob opravljanju študentskega dela se je pojavilo več težav – ponudba študentskih del se je zmanjšala (od 90 % do 30 % upada), nekateri_e preprosto niso mogli_e delati, saj bi s svojo izpostavljenostjo ogrozili_e svoje družinske člane (predvsem tiste, ki so del rizičnih skupin), spet drugi_e niso mogli_e stanovati v mestu, kjer bi lahko našli_e delo. Študentska dela so namreč najpogostejša v mestih (Ljubljana, Maribor), vendar študent_ka ni spadal_a med izjeme za bivanje v študentskem domu, če je bil njegov_n razlog študentsko delo, ki ni povezano z opravljanjem za državo pomembne naloge. Samo za primerjavo, verski_e uslužbenci_ke prejmejo 700 € mesečnega temeljnega dohodka in tako že z enim samim izplačilom prekašajo pomoč študentom_kam za 133 %. Na tem mestu bi poudarili, da naš namen ni diskreditacija cerkve in verskih uslužbencev_k, temveč zgolj to, da smo uslišani_e tudi mi_e;
- da omogočite odprtje študentskih domov za vse študente_ke, ki to potrebujejo. Izjeme za bivanje v študentskih domovih so namreč nerazumne. Kot že omenjeno, med izjeme ne spadajo študentje_ke, ki opravljajo študentsko delo, ki ni povezano z opravljanjem pomembne naloge za državo. Podatki o prijavah nasilja v družini v letu 2020 pričajo o kar 12,9-odstotnem dvigu v primerjavi z istim obdobjem v letu 2019 (vir). Poudarili bi, da se nanašamo zgolj na primere, ki so bili prijavljeni, vprašanje pa je, koliko jih je ostalo skritih za štirimi stenami. Trenutna situacija žrtvam ne omogoča subtilnega umika iz takšnega okolja, k čemur pa je lahko delno prispevalo tudi zaprtje študentskih domov. Marsikateri_a študent_ka pa se doma sooča s tehničnimi težavami in z motečimi dejavniki v okolju, kar močno znižuje kakovost učnega procesa na daljavo.

Predlogov je veliko, težava nastane, ko preprosto niso slišani. Študentska organizacija Slovenije je v decembru 2020 podala 18 predlogov za izboljšanje položaja študentov_k v PKP 7 in po tem. Ti predlogi so bili preslišani in močno upamo, da se ob zdajšnjem ponovnem opozarjanju na študente_ke to ne bo ponovilo še enkrat - nov poziv je bil poslan pred kratim.

Zavedati bi se morali, da smo študentje_ke bodoči_e strokovnjaki_nje na svojih področjih. Pa bomo to lahko postali_e? Za kompetentno opravljanje dela je potrebno veliko več kot le pridobitev papirja z nazivom ob koncu študija. Potrebna je kvalitetna izobrazba, ki pa je ob delu na daljavo (žal) ne moremo pridobiti. Od naše izobrazbe je nenazadnje odvisen razvoj družbe in države kot celote. Mi_e smo vaša prihodnost.

Lep pozdrav,

Jaz, študent_ka